

Tijdens de tweedaagse met het Algemeen Bestuur van november 2021 werd een eerste beeld van de brandweerorganisatie van de toekomst met u gedeeld. De uitdaging waarvoor de brandweer staat werd vervolgens uitgewerkt in een visie op de veranderopgave, die u in de algemeen bestuursvergadering van 4 maart jl. vast heeft gesteld. U gaf toen de opdracht aan de Veiligheidsregio om, onder coördinatie van bestuurlijk portefeuillehouders burgemeester Van Dam en Bosen-Lemmers, het toekomstbeeld te vatten in een 'Organisatieontwikkelingsplan brandweer 2022 – 2025' (hierna: organisatie-ontwikkelingsplan brandweer). Op 18 mei wordt met u de systematiek gedeeld die de kern is van het brandweerorganisatieplan. Ook krijgt u inzicht in wat de systematiek voor de brandweerposten in uw gemeente betekent.

Urgenties

Van oudsher is de brandweerorganisatie vooral gericht op repressie, hebben alle brandweerkazernes dezelfde basistaken en zijn inzetconcepten en de middelen gericht op het bestrijden van standaardincidenten. De aanwezigheid van de 52 brandweerposten in Noord-Holland Noord is historisch bepaald aan de hand van de gemeentegrenzen.

De afgelopen jaren is gebleken dat dit meer traditionele model niet opgewassen is tegen de ontwikkelingen die op ons af komen. Ondanks de inzet van campagnes blijft het vanwege demografische trends, zoals vergrijzing en grotere afstand tussen werk en woning, op plaatsen lastig om brandweermensen te werven en te behouden. Bij meerdere brandweerposten leidt dit tot problemen in de paraatheid en is het uitrukken van de brandweer geen garantie. Ook de vraag naar brandweezorg verandert. De brandweer blust steeds minder branden, maar volgt hiervoor wel een intensieve manschapsopleiding waarin een deel afhaakt. Anderzijds worden incidenten door nieuwe crisistypen en technologische innovaties steeds complexer, wat leidt tot een aanmerkelijke verzwaring van de vereiste kennis en kunde van brandweermensen.

Vakbekwaam worden en blijven voor een breed scala aan complexe inzetten, waar slechts een klein deel van de organisatie mee te maken krijgt, is niet reëel. In de praktijk komen bepaalde inzetten in sommige gebieden niet of nauwelijks voor en kan niet verwacht worden dat altijd de meest veilige en effectieve aanpak gehanteerd wordt.

Ervaring met innovatieve inzetconcepten

Sinds de regionalisering van de brandweerorganisatie in 2014 is gewerkt aan het bouwen en behouden van een stevige operationele basis. Onder de noemer 'Brandweer 360' werd met een aantal initiatieven en pilots verkend en bevestigd dat het merendeel van de incidenten met een relatief laag kennis- en vaardighedenniveau afgehandeld kan worden.

Een voorbeeld hiervan is de brandweerasistent, waarbij mensen na een taakgerichte, verkorte opleiding worden ingezet voor relatief eenvoudige taken met een laag risico. Ook werd op een aantal posten geëxperimenteerd met First Responder-eenheden, die bij laag-risico incidenten zelfstandig optreden en bij incidenten met een hoger risico in staat zijn om direct hulp te verlenen en de inzet van een buurpost voor te bereiden. Ook met de SI-2, een snel interventievoertuig met een 2-persoonsbezetting, werd ervaring op gedaan en een oplossing gezien in de bestrijding van paraatheidsproblemen in de regio. Uit deze pilot bleek dat 86% van de incidenten zelfstandig afgehandeld kan worden door een SI-2.

Toekomstige situatie: een driedeling in type brandweezorg

Het ontwikkelde model voor de toekomstige brandweer kent een driedeling van type brandweezorg. De driedeling is gebaseerd op het risiconiveau van het gebied waarin een post zich bevindt. Het gebied dat

een brandweerpost bedient heeft aan de hand van de aanwezige risico's risicoklasse 1, 2 of 3 gekregen. De herziene handreiking 'landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen' is gehanteerd om deze verschillende risicoklassen te koppelen aan opkomsttijden. Deze systematiek is gebruikt om de 52 brandweerkazernes in Noord-Holland Noord tegen het licht te houden. Wij hebben vervolgens de vertaling gemaakt in de driedeling van Basis Plus post, Basispost en First Responder post.

Basis Plus post

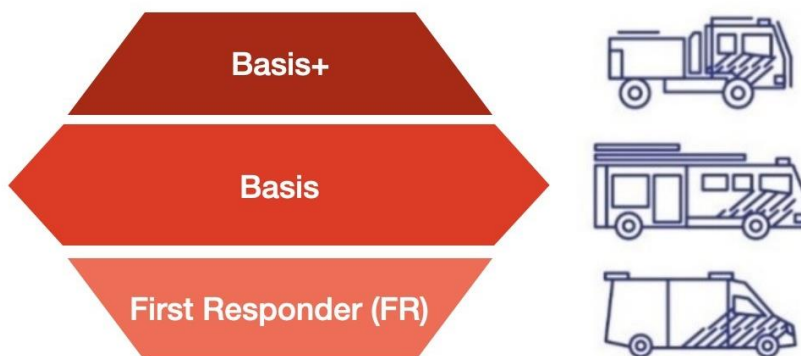
In sommige gebieden in Noord-Holland Noord is het standaard aanbod van brandweezorg gezien het risicoprofiel niet meer toereikend. Hier is een extra investering in de kennis en kunde van brandweermensen nodig. Basis Plus posten zijn goed voorbereid op de verhoogde risico's in het eigen verzorgingsgebied, regionaal ondersteunend met kennis en kunde en een startplek voor innovatie. Door het aanwijzen van complexe hulpverlening en brandbestrijding als regionale specialismes en deze onder te brengen bij de Basis Plus posten, zullen de Basis Plus posten hier vaker voor ingezet worden en meer ervaring met complexere brandweezorg krijgen.

Basispost

Daar waar momenteel het standaard aanbod aan brandweezorg volstaat en er dus een goede match is met het risicoprofiel van het gebied blijft de brandweezorg hetzelfde. Deze posten zijn de 'Basisposten', die we willen behouden zoals ze zijn. Ook dat vraagt op veel plaatsen een inspanning, gezien de eerder geschetste problemen met het werven en behouden van medewerkers.

First Responder post

Er is echter ook een aantal brandweerkazernes waarbij het standaard aanbod van brandweezorg gezien het lage risicoprofiel niet nodig is. Er kan hier worden toegegaan naar een aanpassing in het takenpakket, waardoor de post een First Responder post kan worden. Een First Responder eenheid blijft snel ter plaatse komen om eerste hulp te bieden en kan onder andere de voorbereidingen treffen voor de inzet van een Basis of Basis Plus eenheid. Bij grotere incidenten kan een First Responder eenheid ingezet worden om extra bluscapaciteit en extra handen (slagkracht) te leveren.

Vervolgproces

In de algemeen bestuursvergadering van 8 juli wordt het eerste concept van het 'brandweerorganisatieplan 2022 – 2025' ter bespreking met u gedeeld. Na een voorgenomen besluit tot vaststelling van het dagelijks bestuur en een zienswijzeprocedure wordt in de algemeen bestuursvergadering van 2 december over gegaan tot besluitvorming. Na vaststelling van het brandweerorganisatieplan volgt een brandweezorgplan, wat de praktische vertaling van het brandweerorganisatieplan is op het gebied van mensen en middelen.